

ТАЈНА МИСИЈА

ИМЕНИЧКИХ

ЕНИГМАТИЧАР

Аутор Александра Филиповић
Основна школа „Црњански“, Јагодина

октобар, 2020.

ОПШТИ ПОДАЦИ

Аутор: Александра Филиповић

Школа: Основна школа „Црњански“, Јагодина

Разред: Други разред

ОПШТИ МЕТОДИЧКИ ПОДАЦИ

Наставни предмет: Српски језик

Наставна тема: Језик (граматика)

Наставна јединица: Род именица

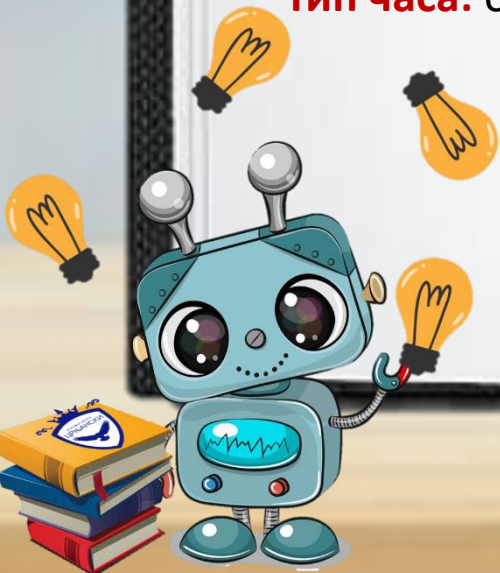
Тип часа: обрада

Циљ часа: Разликовање рода именица.

Исходи часа:

Ученик ће бити у стању да:

- прочита лингвометодички текст са разумевањем;
- препозна заједничко својство груписаних именица;
- одреди род именица;
- осмисли именице према задатим критеријумима;
- записује речи служећи се поставкама Полибијевог квадрата, масонског писма и Цезарове шифре;
- својим речима објасни шта су палиндроми и наведе конкретне примере;
- својим речима објасни значење речи енигматика;
- сарађује у пару;
- прати упутства дата у полупрограмираном материјалу.

Облици рада: фронтални, рад у пару

Наставне методе: дијалогска, монологска, демонстрациона, практичних радова, писаних радова, рада на тексту

Наставна средства и помагала: Ауторски сајт „Тајна мисија именичких енигматичара“ ([ЛИНК](#)), магични штапић, хемијска оловка која не пише, дрвени штапић, порука за упућивање на сајт, питалице

Коришћена литература: Списак коришћене литературе доступан је у оквиру сајта ([ОВДЕ](#)).

ТОК АКТИВНОСТИ

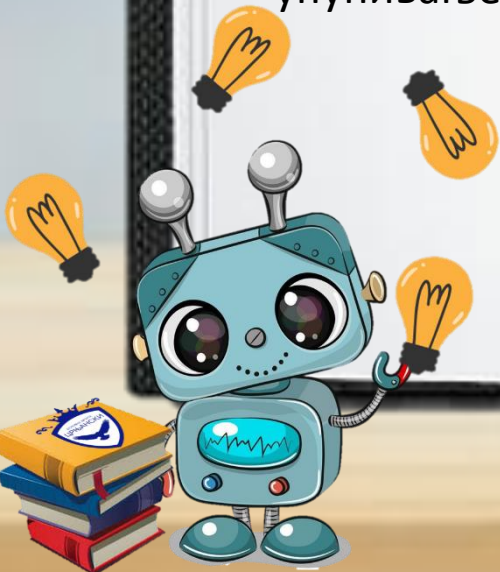
I Емоционално – интелектуална припрема ученика

Час се започиње питалицом: „Без чега ништа не може бити?“ (РЕШЕЊЕ: Без имена), а након тога следи разговор:

- Како се називају речи којима се нешто именује? (ИМЕНИЦЕ)
- Чему све можемо дати име? (БИЋИМА, ПРЕДМЕТИМА И ПОЈАВАМА)

II Најава наставне јединице

Ученицима се саопштава да ће на данашњем часу проширити знања о именицима, али на један другачији начин.

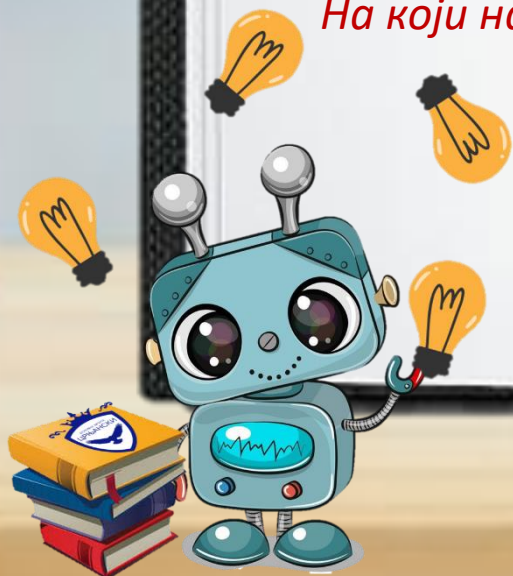
Како би сазнали нешто ново о именицама,
потребно је да се упусте у необичну мисију.
Назив мисије сазнаће када реше следећу
проблемску ситуацију:

*Пред вама се налази једна шифрована
порука, која садржи податке о виртуелној
мисији на коју треба да кренете. Све што
имате на располагању да бисте сазнали
ваше одредиште су овај магични штапић,
хемијска оловка која не пише и дрвени
штапић.*

*На који начин бисте могли да одгонетнете
тајни запис?*

Ученици наводе претпоставке
на који начин могу искористити
предмете које имају на
располагању.

Након што се ученици усагласе око давања
предлога, приступа се тестирању предложених
решења. Циљ је да ученици уоче да једино
помоћу магичног штапића могу открити тајну
поруку, јер једино дебљина магичног штапића
пружа читање јасне поруке, када се папирић
обмота око штапића.

Порука коју ученици треба да открију је следећа:

ТАЈНА МИСИЈА ИМЕНИЧКИХ ЕНИГМАТИЧАРА

Ученици потом сазнају да је то назив локације на коју ће се упустити скенирањем добијеног QR кода.

Објашњава им се начин рада на **сајту**. Најпре се приступа упознавању са главним ликом Енигмом, а затим следи читање упутства за рад.

Упутство за мале енигматичаре

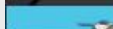
Ова иконица означава да на изазове одговарате усменим путем.

Ова иконица означава да одговоре треба да запишете. Користите своје свеске и трудите се да записи буду уредни и лаки за читање.

РЕШЕЊЕ

Ова иконица вешто скрива решења. Можете је отворити тек након што од учителице добијете потврду да приступите читању података који се добијају кликом на иконицу.

Ово дугме вас упућује који је ваш наредни корак. Увек кликните на плаво поље.

Потребно је да ученици помогну Енигми да се врати у свој свет. Да би у томе успели, морају најпре да сазнају назив његовог света. **Кључ за улазак у његов свет је једино знање** – па ће ученици тако бити у прилици да савладавају низ препрека које захтевају логичко размишљање, закључивање и сарадњу. За сваки пређен корак од учитељице ће добијати повратну информацију о успешности урађеног, а као мотивација за даље напредовање послужиће им слова која ће добијати, како би од њих на крају мисије саставили назив Енигминог света.

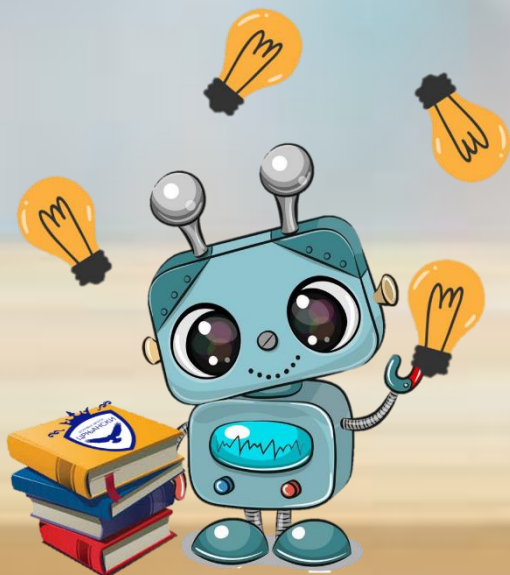

Ученици ће током целог часа уз менторски надзор радити на полупрограмираном материјалу у оквиру сајта. Рад ће се одвијати кроз три виртуелне станице. Свака станица садржаће по неколико корака. Важно је да током рада ученици сарађују и прате задата упутства. Учитељ, као координатор, има улогу да им у зависности од тренутних услова поставља и додатна питања како би их усмерио на даље извршавање задатка.

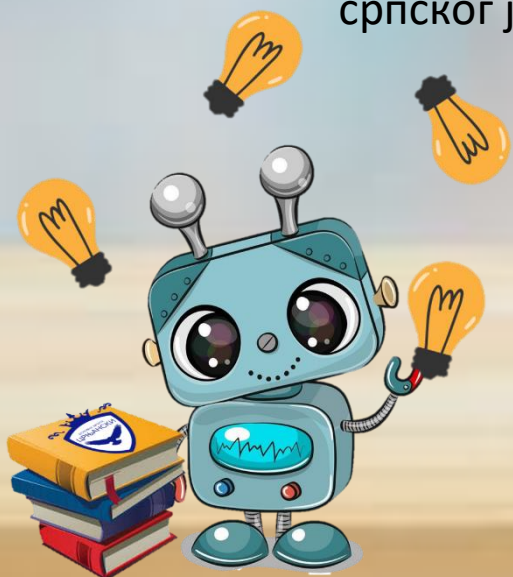
III Уочавање језичке појаве и откривање њеног садржаја и значења

У циљу уочавања језичке појаве ученици у
пару читају лингвометодички текст
„Траговима Енигме“. По завршетку читања
следи рад на питањима датим у оквиру
методичке апаратуре на самом сајту.

Наредни корак има за циљ креативности ученика и развијање способности уочавања заједничких својстава посматраних именица. Када ученици наведу своје примере именица, саопштава им се да именице мушког рода могу најлакше препознати ако испред именице изговоре реч **ТАЈ**.

Решавањем питалице подстиче се дивергентно мишљење ученика и развија интересовање за истраживањем речи српског језика.

Кроз други корак ученици сарађујући у пару имају задатак да попуне укрштеницу.

Треба да уоче да су све уписане именице женског рода. Саопштава им се да именице женског рода могу најлакше препознати ако испред именице изговоре реч **ТА**.

Посебан изазов на овом кораку за ученике представља састављање **акростихова** са именом пара уз поштовање додатног услова да род написаних именица буде усаглашен са родом пара чије се име употребљава.

Трећи корак резервисан је за уочавање именица средњег рода. Додатни изазов за ученике на овом кораку је упознавање са начином функционисања Полибијевог квадрата. Када дешифрију речи средњег рода и уоче да им је то заједничко својство, саопштава им се да именице средњег рода могу најлакше препознати ако испред именице изговоре реч **ТО**.

На овом кораку ученици имају задатак да уоче да се ове именице средњег рода разликују и по томе што именице написане у љубичастим пољима означавају предмете, а именице у наранџастим пољима бића.

IV Утврђивање језичке појаве

Утврђивање језичке појаве одвија се кроз рад на виртуелној станици под називом „Декодионица“. Сам назив станице имплицира и начин на који ће се одвијати рад ученика. Ученици ће бити у прилици да већ у оквиру првог корака сазнају на који начин функционише употреба **МАСОНСКОГ ПИСМА**. Служећи се поставкама овог писма ученици треба да дешифрују записе и одреде род именица, како би добили следеће решење:

КЊИГА ЈЕ НАЈБОЉИ ДРУГ.
ЗНАЊЕ ЈЕ ИМАЊЕ.

IV Утврђивање језичке појаве

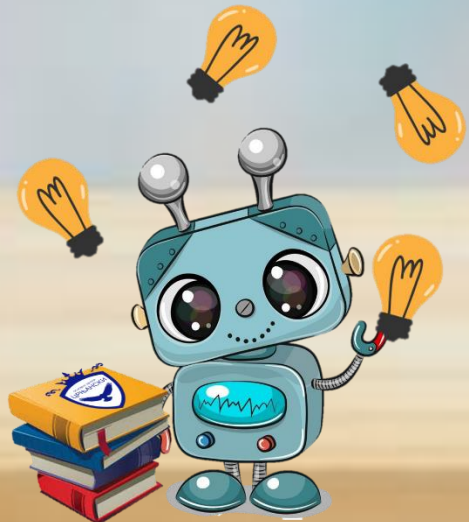
На другом кораку ученици се сусећу са употребом Цезарове шифре. Најпре је потребно да на примеру његове познате изреке уоче да се шифра формира **тако што се свако слово замени словом које се налази три слова даље у азбуци.**

Решења која ученици треба да добију су следећа:

Без алата нема заната.

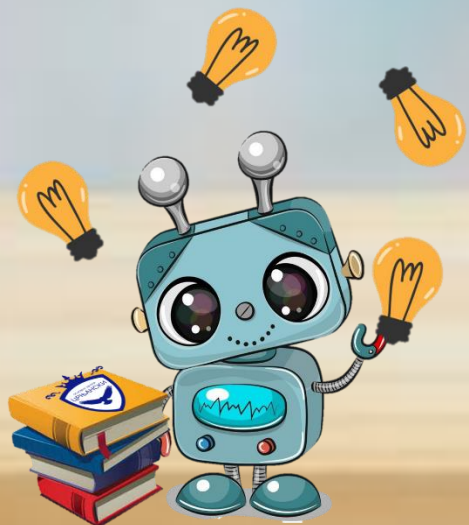
Где је слога, ту је и победа.

Гвожђе се кује док је вруће.

IV Утврђивање језичке појаве

На трећем кораку ученици се упознају са **палиндромима**. Имају задатак да уоче по чему су сличне задате реченице. Стваралачки рад ученика у оквиру овог корака огледа се у самосталном осмишљавању реченица које садрже именице које су палиндроми.

По завршетку свих задатака, ученици се упућују на страницу „Енигмин свет“. У оквиру ове странице ученици имају могућност да читањем дигиталне књиге „Енигмин свет“ сазнају занимљивости о свету **ЕНИГМАТИКЕ** чиме ће проширити свој речник и развити даље интересовање за решавањем задатака ОВОГ ТИПА.

VI Евалуација рада

На самом крају ученици имају задужење да објективно сагледају успешност реализованих активности са аспекта стечених знања и аспекта занимљивости понуђених садржаја.

Ученичка процена одвија се, такође, у дигиталном формату кроз „Енигмамер“ где ученици треба на скали од 1 до 5 да процене сваки од понуђених критеријума и евентуално допишу своје предлоге у вези са изменама које би требало начинити.

